

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Dese Courant verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is / 5.00, voor de buitensteden / 6.00; franco door het gehele Rijk. Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

WOENSDAG. 18 AUGUSTUS.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen / 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 Augustus.

De beginselen van 1789 (1).

't Gaf aan velen een allerpijnlijksten indruk, het woord van Lodewijk Napoleon, bij de uitvaardiging zijner konstitutie in Januarij 11. uitgesproken, dat het de beginselen van 1789 waren, waarop hij wenschte te steunen, dat de zaak, welke hij beloofde voor te staan, niet anders was, dan »het door de revolutie van 89 herboren en door den Keizer georganiseerde Frankrijk." Alsof deze woorden nog niet duidelijk genoeg waren, kwam Lodewijk Napoleon er later nog eens op terug, opdat zijne bedoeling niet twijfelachtig wezen mogt. De leden der verschillende gerechtshoven hadden den gevorderden eed in zijne handen afgelegd en toen sprak hij hun aldus toe: »Sints dat het leerstuk der volkssoevereiniteit voor het beginsel van het goddelijk recht is in de plaats getreden, kan men zeggen, dat nog geen gouvernement zoo wettig is geweest als het mijne." Het was dus klaar, hij was er zelf openlijk voor uitgekomen, dat Lodewijk Napoleon het beginsel des goddelijken rechts voor vervallen beschouwde, en dat der volkssoevereiniteit hieldde.

Wat was het gevolg van deze woorden? Dat Lodewijk Napoleon alleen Frankrijk redden kon van de schijnbaarste anarchie. Hij alleen had daartoe de magt; en niet slechts dat Frankrijk deze zijne daartoe strekkende magt stilzwijgend onderging, maar acht miljoen stemmen erkenden haar luide en plegtig. Wat zou hij meer van noode hebben gehad, om zich voor legitiem te houden?

Doch daarvoor wilde hij niet gehouden worden. Hij heeft het zelf gezegd: zijne magt ontleent hij van het soevereine volk, welks vertegenwoordiger, welks eerste dienaar hij is en waaraan door hem het recht is toegekend gevorderd, om, na verloop van eenige jaren, zich des verkiezende eenen anderen gevolmagtigde in zijne plaats te geven. 't Is waar, datzelfde soevereine volk kan hem evenzoo, op voordragt van den Senaat, de keizerskroon op het hoofd zetten en de keizerlijke waardigheid erfelijk verklaren in zijn huis: men verlieze echter niet uit het oog, dat aan deze aldus verkregen waardigheid eene onuitwisbare erfsmet zou blijven kleven. Zij zou hem geschonken zijn door het soevereine volk, krachtens een onvervreemdbaar recht, het recht van soevereiniteit; en nimmer zou hij mogen vergeeten, dat hij eigenlijk slechts regeert bij de gratie van het volk. Zijne keizerlijke magt zou lijden aan het gebrek van soevereiniteit.

Die onvastheid van zijn standpunt is een der eerste gevolgen van de beginselen door hem omhelsd — de beginselen van 1789, tegen vele van welker gevolgtrekkingen hij zich overigens zoo geweldig heeft weten te verzetten. Wat echter zou dit laatste kunnen baten? Want of hij, zonder de beginselen te verwerpen door hem vooruitgezet, en door slechts de gevolgtrekkingen te bestrijden der door hem-zelf gehuldigde beginselen, aan Frankrijk eene duurzame rust kan schenken, mag betwijfeld, of liever nog, mag stouweg ontkend worden. 't Zijn slechts de beginselen, die in 't eind over den uitslag beslissen.

Daar is nog iets anders wat groote bezorgdheid moet wekken, wanneer men Lodewijk Napoleon's punt van uitgang in oogenschouw neemt. Wij meenen niets beters te kunnen doen dan dit aan te toonen met de woorden van den Katholiek, Dl. XXI, blz. 184.

»Wij hebben, zegt hij, en met zijne beschou-

wingswijze vereenigen wij ons volkomen, wij behopen den persoon van Lodewijk Napoleon niet te beoordeelen; wij spreken van hem als hoofd der bestaande orde, van de openbare stelling die hij wil innemen, van het beginsel waarop hij zijne magt tracht te gronden, en daarbij blijvende, meenen we ons van de toekomst weinig goeds te mogen voorspellen. Want die staat van zaken, die stelling, dat beginsel vooral is valsch, is slecht, is allerverderfelijkt. Het is niet dat despotisme, 'twelk gewoonlijk uit de democratie ontstaat, en waardoor de natuur zich poogt te herstellen; het is het despotisme der revolutie, waarin deze zich hervat, nieuwe krachten zamelt, dieper wortelen schiet, en dengene dien zij er mede bekleedt, een lot kan bereiden, dat wij niet mogen toewenschen aan den zoon van den goeden Lodewijk.

»Dat despotisme is uit zijnen aard vijandig aan de vrijheid der Kerk. Louis Napoleon zelf heeft het in andere woorden te kennen gegeven in zijne *Revision de la Constitution*, een geschrift dat zeer zeker uit zijne pen gevloeid is, en twee dagen vóór de bekendmaking der nieuwe constitutie werd uitgedeeld. Daarin wordt gezegd, dat Frankrijk onophoudelijk naar eenheid gestreeft hebbende, eene staatsregeling behoort te hebben, die met die steving overeenkomt en de eenheid van het uitvoerend gezag bevestigt. Intusschen was die eenheid, waarnaar Frankrijk meer en meer streefde, niet dan bederf en gevolg van bederf, en heeft ze dit land in den jammerlijken toestand gebracht, waarin wij het nog heden aanschouwen. Gelijk alle landen heeft het na de eenheid van het feodalisme, de eigenlijke staats-eenheid verkregen. Dit was vooruitgang. Maar die strekking is toen onmatig geworden, en schoon dit in Frankrijk reeds vóór het Protestantisme plaats had, bijzonder na het uitbreken dier noodlottige dwalingen heeft het, gelijk de meeste rijken van Europa, een meer despotische eenheid verkregen. Doch ook dit despotisme verschilde nog heelteel van de abstracte revolutionaire, alle ware organisatie vernietigende eenheid, die door den President zoo hoog verheven wordt en waarvan hij eindelijk in dezelfde *Revision de la Constitution* gezegd heeft:

»De Fransche revolutie alzoo, die den troon omverwierp, die den adel vernietigde, die de geestelijkheid van hare goederen beroofde, verbrak inderdaad al de middelen van bestuur der oude regering; maar zij vervulde, zonder het zelf te weten, het voorbestemde werk.... want zij voerde overal eenheid in; zij deed het in het grondgebied, door de verdeeling in departementen, bestuurd door ambtenaren, die in hunne hiërarchische orde uitgingen van een gemeenschappelijk middenpunt. In de rechtsbedeeling, door haar in verschillende ressorten te omschrijven, daarbij eene algemeene wet toepassend op naam van een centraal gezag; in de geestelijkheid, met haar aan den Staat te verbinden door de bezoldiging, welke zij er van ontvingt naar de graden der hiërarchie, in de armee, enz.

Het is begrijpelijk dat hij op Ponton en Robespierre worden aangehaald, als hebbende het werk gedaan, dat wat is die eenheid? Een »beginnel" dat regeert, eene abstracte algemeenschap, waarin alle wezenlijke magten verzwolgen worden, om niets over te laten dan een meer dan heersch despotisme. Deze staat van zaken is weleer door eene zoo groote principiële onregtvaardigheid ingevoerd, dat hij op den duur zonder onregtvaardigheid niet kan worden gehandhaafd; en indien het schoon gevonden wordt, dat der Kerk hare wettige bezittingen zijn ontfond, en hare dienaren worden bezoldigd, dan zal er weldra meer, en wat we liefst nog niet noemen, schoon en goed, ja »providentiëel" moeten heeten.

»Mogen, gelijk we gaarne vertrouwen, zoodanig de bedoelingen van Louis Napoleon niet zijn, het stelt ons volstrekt niet gerust. Een beginsel is sterker als een mensch, een beginsel rust nimmer, overheerscht alles, is de eenige vaste grond om eene geschiedenis voort te brengen, en zwicht eindelijk voor niets dan voor een ander levendiger beginsel dat het op zijnen weg ontmoet. Een Duitsche publicist beschuldigde dezer dagen den eersten Napoleon, dien hij *aquila rapax*

noemt, van onverzadelijke eer-heerschzucht, en schrijft het daaraan toe, dat hij, in plaats van eene dynastie te vestigen, een zo treurig einde gevonden heeft. Maar is het nog niet veel meer te wijten aan het beginsel waarvan hij was uitgegaan?

Wij voegen aan deze voortreffelijke woorden slechts dit toe: dat het ook aan dezelfde oorzaak, aan het beginsel waarvan hij is uitgegaan, zal te wijten zijn, indien Lodewijk Napoleon het doel, waarnaar hij streeft, niet bereikt — hoe veel goeds overigens ook door hem toegelaten, of zelfs bevorderd of bewerkt wordt.

De Associatie tot verdediging van het Katholicisme te Manchester en Salford heeft Dingsdag avond hare groote jaarlijksche vergadering gehouden te Manchester. Men had aangekondigd dat in die bijeenkomst de voorzitterszetel zou worden bekleed door den Right Rev. Dr. Turner, Bisschop van Salford, maar andere bezigheden van zijn heilig dienstwerk hebben hem daarin verhinderd. De vergadering was buitengemeen talrijk, en al de eereplaatsen op de verhevene estrade waren bezet door eene menigte geestelijken uit de stad en de omstreken, en voorts door de aanzienlijkste en invloedrijkste Katholijken dier landstreek.

Deze Associatie, welke thans een jaar bestaat, heeft ten doel het oprigten en in stand houden van scholen, het bouwen van kerken, het opleiden van jonge lieden tot den geestelijken stand, en over het algemeen het helpen verdedigen en uitbreiden der beginselen van de Katholieke Godsdienst.

Dr. Lee, een der overheidspersonen van de stad, nam plaats op den voorzitterszetel, en na de voorlezing van het rapport, vatteden verschillende personen achtervolgens het woord op, om zich met kracht te verheffen tegen het stelsel van vervolging, dat door de verschillende zo Whig- als Tory-gouvernementen tegen de Katholijken van Groot-Brittannië gevolgd was.

Een der sprekers gaf luid zijn misnoegen te kennen over de proselietenjagt, die de Protestanten pogen te houden in de militaire scholen, werkhuizen, gevangnissen, enz., waar men den protestantschen katechismus leert aan katholieke kinderen. Een der aanwezigen vroeg ten slotte drie luide salvo's voor den H. Vader, welke drie toejuichingen met geestdrift werden gebracht. Een salvo van toejuiching werd insgelijks gevraagd en terstond gebracht voor H. M. de Koningin. Daarna ging de vergadering uiteen.

Mgr. Sibour, Aartsbisschop van Parijs, heeft doen aankondigen, dat aan het sekretariaat des aartsbisdoms eene inschrijving geopend is ten gunste van Dr. Newman.

Hulde aan Dr. Newman.

Bedrag der vorige opgave . . . / 317.07
Van B. P. S. . . . 10.00

Ik verneem dat de Minister van Binnenlandsche Zaken op het punt is om wederom de residentie voor eenigen tijd te verlaten. Z. Exc. zoude nu Zeeland bezoeken en welligt Dingsdag aanstaande derwaarts vertrekken.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal is tegen 8 September e. k. bijengeroepen.

Aan het volgende, ook om de plegtige verklaring die daarin wordt gegeven, meenen wij geene plaatsing te mogen weigeren.

»Aan de Redactie.
»In uw N^o. van 13 Augustus H. komt een ingezonden stuk voor, waarin uit mijn jongste werkje: *Le vol en Wil*, een phrase met buitengewone bitterheid wordt aangevallene. Het ware wel parvus, om dien stander van zelfkruisiging den domper eens van zijn hoofd te nemen; doch hiertoe zal ik van uwe kolommen geen misbruik maken. Ik verwijz den Schrijver naar een werk: *Geschiedenis van den godsdienst waanzin*, door Dr. F. K. Ideler, vertaald door Dr.

N. B. Donkersloot, te Schoonhoven, bij S. E. van Nooten. Hij zal hierin lezen, dat ik alle regt had zóó te antwoorden.

»Had de Schr. er zich toe bepaald, om alleen een gezegde van mij aantevallen, ik had hem geen letter geantwoord; doch nu hij laaghartig genoeg is, om, zonder eenig bewijs te leveren en zonder eenige plaats te citeren, te zeggen: »dat hij zich niet geneegen gevoelt meer andere vragen antwoorden, die ik op eene voor de Katholijken beleedigende wijze beantwoord», moet ik den ongenoemden Schr. uitnoodigen, uit het donker te voorschijn te komen en zijne beschuldigingen met bewijzen te staven.

»En attendant leg ik de plegtige verklaring af, dat het immer mijn doel was den Katholiek iets beleedigends te zeggen, en dat men in niemand meer, dan in mij, een vriend van godsdienstige verdraagzaamheid zal aantreffen. Tot staving dezer bewering beoep ik mij op al mijne geschriften, vooral op de inleiding voor mijn *Schets van het kantonnementsleven in Noord-Brabant*, en eindelijk op het jaar 1850, toen van de opbrengst eener door mij, ten voordeele der noodlijdenden op Schokland uitgegevene brochure, aan het protestantsch arrondissement is overgemaakt eene som van f 700 4 pCt. Nat. schuld, en aan het Roomsche-Katholiek Arrondissement eene som van f 1400 van hetzelfde fonds.

»Eindelijk zegt de Schr., voorstander der zelfkruisiging (niet in eene overdadiglijke maar bepaalden zin), dat ik zieken moog kunnen genezen, maar van godsdienstige zaken geen verstand heb. Ik streef dagelijks naar meerder licht; doch had ik geene meer heldere stralen opgevangen, dan zich op den Schr. zelfkruisiger hebben neergelaten, dan ware het liever in mijne ziel een eeuwige nacht gebleven!

Amsterdam, Aug. 52.

»Dr. N. B. DONKERSLOOT.»

Omtrent het uitwateringskanaal in Noordbrabant lezen wij in de *Nieuwe Noordbrabander* dat de Minister van Binnenlandsche Zaken aan den kommissaris des Konings in Noordbrabant en aan Gedeputeerde Staten van dat gewest zijn gevoelen heeft te kennen gegeven over het in de jongste vergadering der provinciale staten genomen besluit, betrekkelijk het uitwateringskanaal, nagenoeg in dezen zin:

»De minister heeft met genoegen vernomen, dat de Provinciale Staten zich in hunne laatste vergadering met eene aanzienlijke meerderheid verklaard hebben voor het plan van uitwatering naar den Amer, hetwelk ook hem, in overeenstemming met de daaraan gekoppelde verplichtingen, het verkieslijkste voorkwam.

»Minder geallig schenen den minister de voorwaarden te wezen, welke door de Statenvergadering aan de verwezenlijking van dat plan verbonden waren en die hem geheel onaannemelijk voor het Rijk voorkamen; de minister weidt echter daarover niet verder uit, daar het hem voorkomt, dat het stellen dier voorwaarden niet te pas kwam bij de beslissing nopens eene zaak van provinciaal belang, tot bevordering waarvan het gouvernement krachtadig wil medewerken.

»De minister doet evenwel opmerken, dat het niet voldoende is, eene keus tusschen de verschillende voorgestelde rigtingen te doen; maar dat ook de middelen van uitvoering moeten worden aangewezen.

»Het komt den minister blijk voor, dat tot het in stand brengen van een werk, waarbij de provincie zoo zeer wordt gebaat, ook de provinciale middelen, welke men tot het maken van wegen niet ontziet, worden aangegrepen, terwijl ook de stad's Hertogenbosch, wegens het nut dat het uitwateringskanaal haar zal toebrengen, eene ruime bijdrage daartoe behoort te verleenen.

»Het overige der kosten, behalve het te verleenen rijks-subsidie, moet dan worden gedragen door de belanghebbende ingelanden en gemeenten.

»Wanneer nu het rijk één miljoen bijdraagt, zoo als de minister voornemens is aan de wetgevende magt voor te dragen, en belanghebbende ingelanden en gemeenten hunne bijdrage tot f 15 a f 1600,000 opvoeren, zou het overige, om het geraamde totaal van f 2,900,000 te erlangen, door de provincie en de stad behooren te worden aangevuld.

»De minister doet elders opmerken, dat aan geene uitvoering van dit belangrijk werk kan worden gedacht, zoo lang niet de benodigde gelden zijn bijeengebracht en in het dan ook onder die voorwaarde, dat hij voornemens is de bovengenoemde subsidie bij de wetgevende magt aan te vragen.

»Wat de regeling der bijdragen betreft, de minister is van oordeel dat zulke niet door eene wet geschieden kan, maar behoort tot de taak van het gewestelijk bestuur.

Ten gevolge dezer missive is door Gedeputeerde Staten aan de kommissie van eene verbeterde uitwatering de uitnodiging gedaan uit haar midden eene kommissie te benoemen, ten einde met hem in overleg te treden over de beste wijze, om aan 's ministers missive gevolg te geven.

Z. M. heeft te goedgekeurd de door de gemeenteraden van

Hei- en Boeieop gedane benoeming van den burg. J. Hoolboom, tot secretaris.

Z. M. heeft bij besluit van den 6den dezer, N°. 55, goedgevonden: 2e den 1sten luit. C. Bester, van het 1ste reg. dragonders, voor den tijd van een jaar gesteld op non-activiteit, en 3e benoemd, bij het 2de reg. dragonders, tot 1sten luit. (naar ouderdom van rang) den 2den luit. A. J. Pels Rijcken, van het korps.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft, weder naar aanleiding van een verzoek van het gemeente-bestuur van Ede, krachtens art. 99 laatste lid der Wet, naat de Gedeputeerde Staten van Gelderland gehoord zijn, met wijziging zijner beschikking van 13 Augustus 1850, N°. 113 litt. C 2de afdeling, bij beschikking van den 13den dezer, N°. 102 2de afdeling, in het hoofdkiesdistr. Arnhem de volgende onder kiesdistr. aangewezen:

Arnhem, Ermelo, Harderwijk, Putten, Nijkerk, Barneveld. 1ste onder-kiesdistr. Ede, dorpen Ede, Bennekom, Otterlo met zijne buurtschappen, uitgezonderd Ederveen. 2de onder-kiesdistr. Ede, kerspel Geldersch Veenendaal, buurtschap Ederveen. 3de onder-kiesdistr. Ede, dorp Lunten met zijne buurtschappen, Apeldoorn, Brummen, Wageningen, Renkum en Doorwerth (hoofdplaats Renkum), Heteren en Hemmen (hoofdplaats Hemmen), Rheden en Rozendaal (hoofdplaats Rheden).

De gisteren ontvangen O. I. berigten behelzen aangaande de Palembangse expedite nog het volgende:

Den 19 April jl. zijn de beide kolonnes, die van Lahat, liggende te Rantoe Tenang, en die van Palembang, liggende te Tebing-Tingie, opgerukt, gezamenlijk sterk zijnde p. m. 770 man troepen, 100 pradjoeits en 1800 koelies, voorzien voor 10 dagen van rijst en voor 15 dagen van andere levensmiddelen en van den noodigen voorraad manitie.

De eerste vijandelijkheden vielen den 20 voor tusschen de kolonne van Lahat en den vijand, die gemeend had de Riak Pienjamoen te bezetten, doch door den snellen marsch der troepen daarin werd verhinderd. Hij had positie genomen op de Boekiet Pagger, tusschen Talang Padang en Ramantai gelegen, en werd van daar verdreven, bij welke gelegenheid het vrijwillig gevolgde hoofd der pradjoeits uit de Komerang Oeloc, sneuvelde, en drie pradjoeits gewond werden.

Den 21 rukten beide kolonnes naar Talang Padang. Bij Boekiet Epo had de vijand eene benting van boomstammen opgericht, welke stormenderhand genomen werd. Tegen den middag vereenigden zich de beide kolonnes te Talang Padang. Dezen dag werden van onze zijde verloren een doode en 9 gekwetsten. De Pangaran van Loebse Poeding kwam heden bij de kolonne, om zijne onderwerping aan te bieden.

Den 22sten trokken de vereenigde kolonnes van Lahat en Palembang naar de vereeniging van de rivier van den vijand vereenigd had; op eene hoogte bij Talang Sipie waren vier bentings van boomstammen opgericht, welke ook stormenderhand genomen werden. De 1ste luitenant C. J. A. de Quay werd daarbij ernstig gewond, benevens verscheidene manschappen. Langs den geheelen weg werden onze troepen verontrust, en zij kwamen dien dag slechts halverwege Linga.

Den 23sten kwamen de troepen, onder weg niet meer verontrust zijnde, tegen 11 ure, in het gezigt van de versterkte doesson Linga. Onderrigt zijnde, dat hare oostelijke zijde slechts zwak versterkt en bezet was, liet de luitenant-kolonel de Brauw de Afrikaansche kompagnie door het bosch omtrekken, den vijand in het front van de doesson afleiden door eenige granaatwerpen bezig houdende. Het omtrekken gelukte zoo volkomen, dat onze troepen zonder eenig verlies Linga namen, en de vijand vluchtte. Om zijnen aftogt over de Moessie te dekken, stak hij de beneden-doesson in den brand. Den tegenover liggenden oever had hij versterkt en met 9 lillas van vrij groote dragt bezet, waardoor bij eene verkenning van den oever de onzen nog een doode en eenige gewonden bekwamen. Alles werd gereed gemaakt om meer naar boven eene brug over de rivier te slaan, welke voorbereidselen den 24 reeds vergevorderd waren. Toen telde men in het geheel p. m. 40 dooden en gekwetsten, onder welke een 10tal koelies. Op dien dag gelukte het niet de brug geheel af te werken, daar de vijand het maken daarvan verontrustte, waarbij 2 dooden en eenige gewonden vielen. Des avonds echter kwamen eene inlandse kompagnie en 50 pradjoeits over de rivier, om de zoover afgewerkte brug te bewaken.

Den 25sten stak nog eene inlandse kompagnie, benevens eenige artillerie op vloten de rivier over, en rukten nu de beide kompagnien en de pradjoeits, onder bevel van den majoor Pison, naar Tandjong Laranang, naat eerst eene sekte Afrikanen nog was over gestoken. Ten 12 ure was de brug gereed en begon de overtocht. De brug zakte echter gedeeltelijk onder water en moest met de grootste voorzigtigheid overgestoken worden, zoodat tegen den avond nog een groot deel der bagage met eene kompagnie en 50 pradjoeits aan de andere zijde moesten blijven. Daar Linga geheel verbrand was, moesten de troepen dien nacht bivouaqueren.

Den 26sten rukten de overigen de brug over; doch tegen 9 ure brak het touw, waaraan zij bevestigd was, zoodat het restant op vloten werd overgebracht. De vijand had de omstreken verlaten en was naar de Lintang

Kirie gevlugt. Des avonds kwam de Pangarang van Kedjahattan Loekoe Tandjong Raija zich onderwerpen.

Den 27sten hielden de troepen rustdag. De magt des vijands was geheel uiteen. Op dien dag kwam een zending van den Pangarang Karang Dapa om zijne onderwerping aan te bieden, en des namiddags kwam Palantai zich onderwerpen.

Den 28sten rukten de troepen naar de doesson Daloe en kwamen daar zonder eenige ontmoeting ten 11 ure aan, vernemende dat Radja Tiang Alam zich te Talang Barow, vóór Moeara Pinang, versterkt had.

Den 29sten rukten de majoor Pison met drie kompagnien derwaarts en had hij het geluk Tangal Barow te vermeesteren, waarbij 11 man gewond werden.

Den 30sten April rukten de expeditionnaire troepen in het Palembangse op Goenoeng Merksa, alwaar zij tegen 10 ure aankwamen. Deze doesson, zonder slag of stoot genomen, vonden zij buitengemeen versterkt; op sommige plaatsen had de gracht eene diepte van 15 voeten, met steile wanden, doch door de manoeuvres van den overste de Brauw lag de Doesson geheel gesoleerd, anders zou de vermeerstering veel bloed hebben gekost. De wederstand had nu geheel opgehouden en al de hoofden van de Ampat Lawang waren te Goenoeng Merksa vereenigd, met uitzondering van die van marga Lintang Kirie, alwaar de kern van den opstand was geweest. Na rijpe overweging met de inlandse ambtenaren, besloot de heer de Brauw de volgende voorwaarden van onderwerping aan de bevolking op te leggen:

a. voor de geheel Ampat Lawang:
1°. onmiddellijke betaling van de landrenten;
2°. kosteloze levering van 6000 bamboezen te Tebing Tingie, ten einde de geniewerken weder voort te zetten en de verschillende gebouwen te verbeteren.

b. Speciaal voor de Lintang Kirie, bovendien eene boete tot het bedrag van drie jaren landrenten. De pangarang van Moeara Pinang werd daarbij van zijne betrekking als passirah vervallen verklaard.

De voorwaarden werden door de hoofden aangenomen. De hoofden van de Lintang Kirie echter verzochten drie dagen tijds; hun werden er vijf gegeven. Terwijl echter de hoofden der andere margas bezig waren om de landrenten en gevraagde bamboezen te verzamelen, verstreek langzamerhand de tijd, waarop de Lintang Kirie verplicht was de haar opgelegde boete te brengen. De meest tegenstrijdige berigten kwamen van daar over. De uitgezondene zendelingen bragten steeds de tijding mede van de hoofden, dat zij nog niet kwamen. Het was te verlaten. Blijkbaar zocht op de andere margas zou kunnen worden, zoo besloot de luitenant-kolonel de Brauw aan dit dralen een einde te maken, en formeerde daartoe eene kolonne, 400 man sterk, met 50 pradjoeits en 2 handmortieren, het bevel daarover aan den luitenant-kolonel A. H. Heibach opdragende.

Den 9 Mei rukte de kolonne op en zij werd reeds met het binnenkomen in de marga, bij Moeara Pinang, beschoten. Bij Lobo Pangong kwam radja Moeda van Sadan, die als bemiddelaar was gezonden, de kolonne te gemoet, met verzoek om nog twee dagen uitstel; daaraan werd echter, volgens het ontvangen voorschrift, geen gehoor gegeven, maar onmiddellijke voldoening der boete geëischt. Evenwel bleef de kolonne twee uren in de talong Gedong Agong op antwoord wachten. Spoedig bleek almede, dat alles steeds geschiedde om tijd te winnen; want men kreeg berigt, dat radja Tiang Alam de marga was binnen getrokken, en bij Moeara Koeliet vond men werkelijk de muitelingen in eene versterkte positie genesteld. Drie bentings, op den regteroever van de Lintang Kirie opgericht, bestreken den linkerover, langs welken de troepen marcheerden, om Moeara Koeliet in het front te nemen. De luit-kolonel Heibach zond de 3de kompagnie en eene sekte Afrikanen aan de overzijde der rivier, met last die bentings in den flank te nemen en liet ze van de overzijde door geweervuur en eenige granaten beschieten. De drie bentings vielen daarop spoedig in handen der onzen, terwijl Moeara Koeliet voor den frontaanval bezweek.

LEEUWARDEN, 14 Aug. Bij herstemming zijn tot leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken gekozen de heeren: M. Sibouts, N. H. van der Meulen, J. G. Heuvelde, A. de Jong Wz. en K. Wijbraudi Jr.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIS, 15 Aug. De feestten, die zoo lang aangekondigd waren, en waarop ieder zich zoo veel genot had voorgesteld, zijn thans afgelepen, doch geheel mislukt wegens het ongunstige weder. Den geheelen dag heeft het niet opgehouden te stormen en te stortregenen, zoodat het feest allen luister miste.

Reeds vroeg in den morgen had zich de nationale

Bij eenige affaire in Integr. waren Binnens. fondsen iets vaster. Van vreemde fondsen valt over het geheel weinig te vermelden, daar handel en verkeer in dezelve van weinig beteekenis waren, uitgezonderd in Portug., welke tot verhoogde prijzen goede koopers vonden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.